

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 24/2021)

София, 1 юли 2021 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 24.06.2021 г.	3
1.1	Жътва на есенници	3
1.2	Площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн	4
1.3	Площи и производство на зеленчуци	5
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	7
2.1	Зърнени и маслодайни култури	7
2.2	Плодове и зеленчуци	8
3.	Цени	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци	9

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 24.06.2021 г.

1.1 Жътва на есенници

През настоящата година се наблюдава известно забавяне на жътвената кампания, продиктувано от климатичните условия в страната. Според оперативните данни, към 24 юни 2021 г. е стартирала жътвата единствено на ечемик, с реколтирани 709 ха и прибрани 3,7 хил. тона.

Към момента при повечето от основните есенни култури е налице увеличение на площите за реколтиране спрямо година по-рано, с между 0,2% (пшеница) и 23,4% (ръж). Засега само площите с ечемик (вкл. пролетен) са малко под миналогодишните – с 1,3%.

Част от пропадналите площи с рапица са разорани и са презасети с други култури.

Жътва на есенници към 24.06.2021 г.

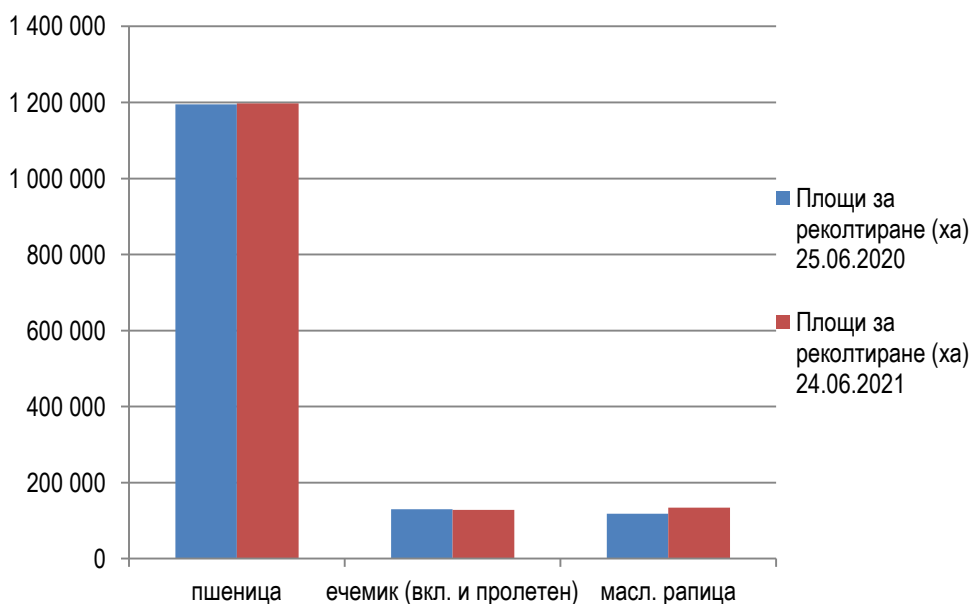
	24.06.2021			Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)
пшеница	1 197 307	*	*	0,2%	-	-
ечемик (вкл. пролетен)	128 559	709	3 707	-1,3%	-97,6%	-96,9%
маслодайна рапица	134 122	*	*	13,4%	-	-
ръж	8 473	*	*	23,4%	-	-
тритикале	18 013	*	*	23,1%	-	-

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

* Няма данни

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 24.06.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.

1.2 Площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн

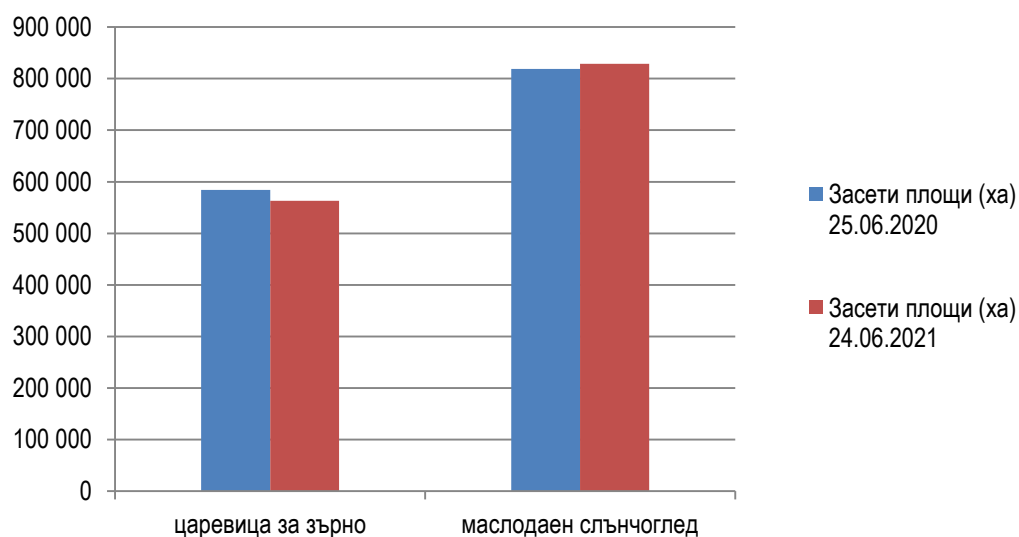
Данните към 24 юни 2021 г. сочат увеличение на засетите площи с маслодаен слънчоглед – с 1,2% спрямо аналогичния период на предходната година и леко намаление на тези с царевица за зърно – с 3,6%.

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 24.06.2021 г., ха

	25.06.2020	24.06.2021	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	818 886	828 798	1,2%
царевица за зърно	584 429	563 241	-3,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 24.06.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.

През изминалата седмица са прибрани първите количества тютюн. Реколтирани са 307 ха с „Ориенталски“ тютюн, от които са добити 90 тона.

Площи и производство на тютюн към 24.06.2021 г.

	24.06.2021			Изменение на годишна база, %		
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)
Тютюн-Ориенталски	2 353	307	90	-8,7%	-61,9%	-79,4%
Тютюн-Вирджиния	991	*	*	-	-	-
Тютюн-Бърлей	204	*	*	-	-	-

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от МЗХГ

*Няма данни

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Според последните оперативни данни, засадените открити площи с пипер, дини, пъпеши и ягоди нарастват в рамките на 3,4% - 21,9% спрямо година по-рано, а тези с картофи, домати, краставици и зеле са с между 5,5% и 41,9% по-малко.

В начален етап е събирането на реколтата от полски домати и пъпеши, като са добити съответно 20 тона и 87 тона.

Към момента производството на зеле, картофи и краставици на открито е в границите от 31,5% до 71,5% под нивото на отчетеното по същото време на миналата година, поради по-малкото реколтирани площи и понижение на средните добиви (с изключение на картофите).

Засега в страната са произведени с 25% повече оранжерийни краставици спрямо съответния период на предходната година, докато при оранжерийните домати е налице намаление с 29,7%.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 24.06.2021 г.

	24.06.2021				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	9 128	699	13 478	1 928	-5,5%	-53,0%	-50,1%	6,2%
домати на открито	2 227	5	20	400	-18,7%	-16,7%	-31,0%	-17,2%
краставици на открито	497	12	74	617	-36,0%	-63,6%	-71,5%	-21,7%
пипер на открито	2 670	-	-	-	3,4%	*	*	*
зеле	790	78	1 952	2 503	-41,9%	-29,7%	-31,5%	-2,5%
дини	4 946	-	-	-	7,0%	*	*	*
пъпеши	2 744	25	87	348	10,7%	-	-	-
ягоди на открито	851	765	5 938	776	21,9%	9,6%	16,7%	6,4%
домати в оранжерии	417	199	6 576	3 305	-8,1%	-28,2%	-29,7%	-2,1%
краставици в оранжерии	331	259	19 222	7 422	19,9%	-5,1%	25,0%	31,8%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Към 24.06.2021 г., поради по-късното прибиране на реколтата и формирания към момента по-нисък среден добив, продукцията от череши е с 29,2% по-малко в сравнение с

година по-рано, а тази от вишни – със 79,4%. Реколтирането на площите с малини и кайсии е в начален етап, като засега са добити съответно 42 тона и 34 тона.

Площи и производство от трайни насаждения към 24.06.2021 г.

	24.06.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 681	-	-	-	*	*	*
круши	631	-	-	-	*	*	*
праскови	3 013	-	-	-	*	*	*
сливи	9 296	-	-	-	*	*	*
череша	10 105	5 217	20 932	401	-7,1%	-29,2%	-40,7%
вишни	1 304	68	185	272	-18,2%	-79,4%	-81,3%
кайсии	2 994	8	34	425	-3,7%	-94,9%	-93,5%
орехи	9 167	-	-	-	*	*	*
малини	1 933	15	42	280	-0,4%	-91,9%	-83,3%
лозя винени	33 482	-	-	-	*	*	*
лозя десертни	2 763	-	-	-	*	*	*

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Добивът на маслодайна роза към 24 юни 2021 г. е в размер на 8 544 тона - с 28,8% по-малко на годишна база, в резултат на намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив от декар.

Продължава реколтирането на площите с лавандула, като към момента са прибрани 107 тона.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 24.06.2021 г.

	24.06.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	3 615	3 439	8 544	248	-25,1%	-28,8%	-43,9%
лавандула	18 262	45	107	238	*	*	*

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През изминалата седмица от Пристанище Варна¹ са изнесени 6,9 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общо за периода от началото на настоящия пазарен сезон до 27 юни 2021 г., износът на пшеница и ечемик през порта е съответно с 60,5% и 36,9% под миналогодишния.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	29.06.2019 – 27.06.2020	29.06.2020 – 27.06.2021	Изменение на годишна база
пшеница	1 715 167	678 299	-60,5%
ечемик	113 057	71 378	-36,9%
рапица	128 793	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

През „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1 засега не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2020.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо изнесеното количество царевица през Пристанище Варна от началото на септември 2020 г. до 27 юни 2021 г. е с 31,5% по-малко на годишна база, а това на слънчоглед – с 58,5%. В рамките на последната седмица не е реализиран експорт на двете култури през порта.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	31.08.2019 – 27.06.2020	31.08.2020 – 27.06.2021	Изменение на годишна база
царевица	522 911	358 276	-31,5%
слънчоглед	86 612	35 980	-58,5%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Все още не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2020 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2020 г. за есенните и м. септември 2020 г. за пролетните култури) през Пристанище Варна са внесени 2,2 хил. тона ечемик, 4,2 хил. тона царевица и 5,6 хил. тона слънчоглед. На този етап няма данни за осъществен импорт на пшеница и рапица през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 22/2021, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за април 2021 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 22/2021, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Като цяло, към 23 юни 2021 г. пазарът на основните зърнени и маслодайни култури в страната е спокоен. Седмични изменения на цените се наблюдават само при слънчогледа – понижение с 3,1% и при царевицата – незначително повишение с 0,2%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 23.06.2021 г., лв./тон без ДДС

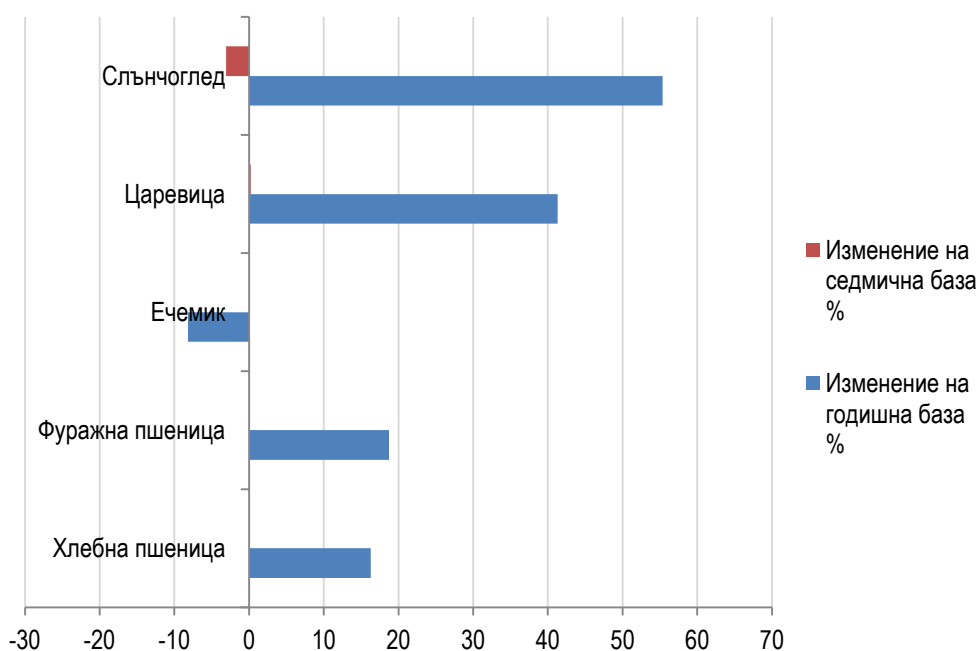
	24.06.2020	16.06.2021	23.06.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	338	393	393	16,3	0,0
Фуражна пшеница	320	380	380	18,8	0,0
Ечемик	305	280	280	-8,2	0,0
Царевица	293	413	414	41,3	0,2
Слънчоглед	645	1 034	1 002	55,3	-3,1
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Сравнявайки със същия период на 2020 г., пшеницата, царевицата и слънчогледът са поскъпнали в границите от 16,3% до 55,3%. Единствено изкупната цена на ечемика отбелязва покачване от 8,2%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 23.06.2021 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Към 25 юни 2021 г. средните цени на едро на пресните картофи, зелето, черешите и краставиците (оранжерийни и внос) на тържищата в страната се понижават с между 1% и 14,3% на седмична база, а тези на домати - български и от внос, бележат повишение, съответно с 1,4% и 8,2%. Картофите от стара реколта и ябълките се търгуват на ценовите си нива от предходната седмица.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 25.06.2021 г., лв./кг

	26.06.2020	18.06.2021	25.06.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,81	0,73	0,73	-9,9	0,0
картофи пресни	0,77	0,99	0,98	27,3	-1,0
домати (оранжерийни)	2,21	2,19	2,22	0,5	1,4
домати (внос)	1,82	1,71	1,85	1,6	8,2
краставици (оранжерийни)	1,28	1,75	1,50	17,2	-14,3
краставици (внос)	*	1,51	1,30	-	-13,9
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен внос)	2,61	*	*	-	-
зеле	0,57	0,88	0,87	52,6	-1,1
дини	*	*	*	-	-

	26.06.2020	18.06.2021	25.06.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	2,36	3,00	2,65	12,3	-11,7
ябълки	2,00	1,60	1,60	-20,0	0,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	-	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Сравнявайки с аналогичния период на миналата година, картофите от стара реколта и ябълките са поевтинели, респективно с 9,9% и 20%, а цените на едро на домати (български и внос), оранжерийните краставици, черешите и зелето са с между 0,5% (оранжерийни домати) и 52,6% (зеле) по-високи.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 25.06.2021 г.

